

ZAČIATOK ŠKOLSKÉHO ROKA

Bol prelom júla a augusta, leto (tohto roku len „vrajleto“) v plnom prúde a zo všetkých strán sa, isto aj na Vás, valili prúdy reklám, letákov, ponúk na rôzne zľavy, akcie, najnižšie ceny – a toto všetko pod heslom ŠKOLA VOLÁ. Akoby sa rok čo rok predškolské ponuky vynárali akosi skôr. Pravdou však je, že dnes je to už reálny fakt. Sme tu a opäť začíname.

Na konci júna sme sľúbili, že v lete nebudeme zaháľať. Sľub sme dodržali, a tak ste si už isto všimli, že škola „žiarí“ novými okennými nátermi. Odkladacie priestory lavíc sme vymenili za nové v celej škole, a tak už žiaci nebudú mať problémy s uložením svojich pomôcok, navyše sú teraz všetky lavice skutočne pekné a moderné. Okrem toho sme v školských priestoroch uskutočnili dezinfekciu a deratizáciu, aby sme mohli pracovať v naozaj čistej škole, opravili sme bleskozvody, a tak nám už „nič nehrozí“. Našich žiakov asi najviac poteší skutočnosť, že sme vymenili „slabšie“ počítače za nové, výkonnejšie, naša počítačová učebňa je veru opäť „silnejšia“.

V tomto školskom roku sme otvorili 10 tried a školský klub detí, ktorý ponúka 1 oddelenie školskej družiny a oddelenie záujmového vzdelávania, naďalej zabezpečujeme aj školské stravovanie. V rámci záujmového vzdelávania ponúkame opäť pestrý výber záujmových útvarov.

Dúfame, že u Vás nájdeme podporu, veríme, že spolu s Vami dokážeme školský rok 2005/2006 a zameranie školy na jazyky, počítače i voľný čas naplniť.

Pevné zdravie, úsmev na tvári, mier v duši a hádam i kúsok šťastia všetkým drienovským školákovi a neškolákovi.

Mgr. B. Boboková

Uvedenie nového farára gréckokatolíckej farnosti Drienov

Mons. ThDr. Ján Babjak SJ, prešovský eparcha, menoval s účinnosťou od 1. augusta 2005 nového farára pre gréckokatolícku farnosť Drienov – Mgr. Mirona Kerul-Kmeca.

Nový duchovný pastier gréckokatolíckej farnosti bol vysvätený v roku 1990 v Prešove. Pôsobil v Nižnom Žipove a vo Vyšnej Olšave.

Do služby farára gr. kat. farnosti Drienov ho uviedol na sviatok Premenenia Pána 6. augusta 2005 protopresbyter prešovského protopresbyterátu o. PhDr. Gabriel Székely.

JUBILUJÚCI RODÁK A JEHO ÚPRIMNÉ PRIVÍTANIE DOMA

V nedeľu, 21. júla 2005, sa konala vo farskom rímskokatolíckom kostole v Drienove milá slávnosť. Medzi svojich rodákov zavítal dôstojný pán vikár Jozef Korem. Ako sám povedal, 21. júl bol deň jeho krstu. Narodil sa totiž 6. júla 1955 a tohto roku sa dožil svojich požehnaných päťdesiatich rokov života.

Svätá omša, ktorú sám celebraval sa začala veľkým vstupom za doprovodu piesne „Apoštolom našim drahým nech pieseň letí...“ A keď sme dospievali pieseň „Tu skrúšeni v prach padáme...“, pred jubilanta predstavili páni František Havrila a Milan Bardák, ktorí mu v mene bratov gréckokatolíkov, ako aj obce Drienov, popriali veľa zdravia a Božích milostí.

Vo svojej homílii dôstojný pán Korem poďakoval Stvoriteľovi za to, že mu dal dobrých rodičov, krstných rodičov aj dobré duchovného už v nebohom otcovi Františkovi Doľákovi. Ba spomenul aj nebohého pána Gimerského, ktorý bol dlhé roky kostolníkom a často mu pripomínal,

ako sa má uberať vo svojom povolání. Nezabudol ani na nás ostatných veriacich a učiteľov.

Omšové piesne na organe doprevádzal pán Juraj Murajda, ktorý nezabudol jubilantovi pripomenúť žiacke roky a venoval mu sólové piesne „Na palete lásky...“ a „Buď Otcom našim Ježišu...“.

Nakoniec prišli gratulácie: za farníkov vystúpil s prejavom MUDr. Pavol Sosa. Vyzdvihol jeho životnú cestu, jeho úspechy v košickom arcibiskupstve a poprial mu veľa zdravia a Božieho požehnanie do ďalšej päťdesiatky. Nezaobišlo sa to bez kytice. A potom nasledovala dojemná gratulácia od krstnej mamy pani Sepešiovej. Na ukončenie tejto veľmi milej slávnosti sme zaspievali „V sedmobrežnom kruhu Rima...“ a našu národnú „Bože čos ráčil Slovenskému rodu...“

Nuž, čo ešte dodať? Za všetkých rodákov aj touto cestou ďakujeme Pánovi, že nám dal takého skromného, ale veľkého rodáka, ako je náš dôstojný pán Dr. Jozef Korem.

J. Murajda

VATRA SNP A KULTÚRNY PROGRAM NA IHRISKU V DRIENOVE

Dňa 27.8. 2005 sa na futbalovom ihrisku v Drienove uskutočnila Vatra pri príležitosti 61. výročia vzniku SNP. Organizátorom tejto akcie bol Dobrovoľný hasičský zbor Drienov v spolupráci s OcÚ Drienov.

Priebeh príprav na túto akciu poznačovali časté dažde, čo malo za príčinu aj zaplavenie celého ihriska a preto bolo miestami na zväženie či má zmysel pokračovať v príprave. Ale počasie sa umúdrilo, a tak v sobotu, 27. augusta, nastal deň D.

Deň D sa začal v sobotu o 16:00, keď sa na ihrisku začala detská diskotéka. Počas nej si mohli deti zastrieľať na strelnici, vidieť ukážku vycvičenia psov a zasúťažiť si v tanci. Počas dňa bola určite najväčšou atrakciou výstava a ukážka terénneho auta Hummer, o ktoré bol celý čas najväčší záujem.

Slávnostné zapálenie vatry sa začalo niečo po ôsmej. Na úvod nás oslovil starosta obce Drienov krátkym príhovorom a hneď po tom spolu

s členom DHZ a poslancom obecného zastupiteľstva p. Milanom Koremom zapálili Vatru, po ktorej nasledoval ohňostroj a už len voľná zábava až do rána. O zábavu sa postarala novovzniknutá skupina Emotions a DJs z hasičského zboru. Nemenej dôležitou časťou dňa bolo aj podávanie „guľašu“ a pochutnať ste si mohli aj na grilovaných klobáskach a na varenej kukurici. O úspechu celej akcie svedčí aj fakt, že sa tam zišlo asi 300 ľudí, ktorí, ako dúfame, neodíšli sklamaní.

Nakoniec netreba zabudnúť ani na ľudí, ktorí to majú na svedomí, a to organizátori a sponzori. V prvom rade sú to členovia DHZ Drienov, OcÚ Drienov, Kynologický klub, Steel Hummer s.r.o. Lemešany, Ronex s.r.o. Drienov, Pohostinstvo - Reštaurácia Drienov a p. Imrich Varga. A už nám neostáva nič iné len dúfať, že sa tu o rok znova zídeme a budeme pokračovať v tradícii, ktorá vznikla tohto roku. Takže o rok dovidenia, Drienov!

Matúš Jurko- člen DHZ Drienov

Z Pamätnej knihy obce Drienov

Strana 44, Anekdoty

Miestnych obyvateľov prezyvajú „krupáre“ pôvod prezyvky nie je známy, ale pravdepodobne pochádza z toho, že obyvatelia za najhlavnejší pokrm jedál požívali krupy. Satirické príslovie „Chvála Bohu, že náš pleban katolik.“ Stalo sa to tak, že kedysi tunajší rk. kostol býval v moci evanjelíkov a kalvínov. Anekdota u starších sa ujala a rozprávajú takto: Kedysi tu stala stará ovčiareň, ktorá stroskotala a zasýpala stado oviec i psa. Pobité a podusené ovce boli rozdelené medzi čaľaďou, jednému sa dostal pes na miesto ovci, preto miestnych občanov prezyvali po Amerike – „Drienovčania zjedly bereľu“. Povier medzi občanmi je veľa. Spomeniem si len niektoré. Tak na pr. hovoria: Veľký vietor duje, ktosi sa obesil. Komu sa ráno kýchnu, stihne ho cez deň šťastie. Keď ťa s plnou nádobou prejdú, budeš mať šťastie, keď prazdnou, nešťastie. Keď ťa ľavá dľaň svrbí, dostaneš peniaze, keď pravá, hosťa dostaneš. Mnohí starí v poveri veria. Rozumný človek však na povery nedá, iba sa im smeje. Naše náboženstvo povery zakazuje.

Miniatúrky zo života

Stalo sa nestalo v Drienove

V jedno letné nedeľné ráno vstúpilo v čase pred malou omšou do kostola čisto, ale nie sviatočne oblečené dvoj-trojročné dievčatko. Smelo si sadlo medzi babky a tváril sa akoby nič. Len babky začali po ňom poškuľovať a čakali, kto si k nemu prisadne. Neprisadal si ale nikto, a tak tie, čo boli najbližšie, začali vyzvedať:

„A ti še jak volaš, moja?“

„Ta Marinka.“

„A či ja Marinka?“

„Ta mamkova.“

„A mamka či ja?“

„Ta moja.“

Z toho veru nemohli byť múdre. Ešte šťastie, že dievčatko spoznala ktorási z mladších žien a zaviedla malú kostolníčku domov skôr, akoby jej rodina spustila pátraciu akciu po stratenej Marinke.

Spoločenská kronika

K okrúhlym výročiam v týchto dňoch gratulujeme:

K 60-tym narodeninám:

01. 10.	Jozef Jurko	Revolučná 5
15. 10.	Aurélia Švihurová	Krátka 6
18. 10.	Mária Straková	Okružná 13
26. 10.	Jozef Dvorčák	Jarková 42
06. 12.	Mária Fialková	Žižkova 70

K 70-tym narodeninám:

26. 10.	Imrich Gimerský	Žižkova 6
16. 12.	Helena Palisková	Osloboditeľov 84

K 80-tym narodeninám:

16. 11.	Verona Ondrejová	Letná 6
---------	------------------	---------

Novonarodení Drienovčania:

02. 08	Tadeáš Hudák	Kvetná 81
--------	--------------	-----------

Sobaše:

16. 07	Jozef Demek	Drienov, Okružná 10
a	Mária Kanašová	Demjata 10

16. 07	Marek Straka	Drienov, ul. Záhradná 46
a	Ľudmila Motýľová	Hermanovce 155

27. 08	Jozef Dlabaj	Brestov 115
a	Zuzana Koscíková	Drienov, Partizánska 8

Navždy sme sa rozlúčili:

05. 07	Margita Daňková	Osloboditeľov 44	84-ročná
08. 07	František Kičura	Krátka 4	42-ročný
04. 08	Ema Hricková	Pod Dvorom 1	66-ročná

Bavíme sa s občasníkom – pár nevinných vtipov

Mamií!

Prosím?

Opuchol mi prst!

Ako si na to prišiel?

Nevmestí sa mi do nosa!

Mamička číta Vierke rozprávku na

dobrá noc. Malá sa odrazu ozve:

Mami, nemohla by si si to čítať

tichšie? Mne sa už chce tak veľmi

spať!

Janko, nevieš prečo nechcú tie

zápalky horieť?

Neviem, keď som ich skúšal,
horeli všetky!

Petko, ty sa už nehráš s Erikom?

Nie. Hral by si sa s niekym, kto ťa
podvádza?

To určite nie.

No vidíš, ani Erik!

Stará mama, je to pravda, že sa

za zlo máme odplatiť dobrom?

Je to veru pravda.

Tak mi daj 20 korún. Práve som ti

rozbil okuliare!

Chlapček, koľko máš rokov?

Teraz mám päť, ale ocko mi sľúbil,
že keď budem dobrý, tak o rok
budem mať šesť!

Mami, koľko pasty je v zubnej
paste?

A čo ja viem?

Ale ja to viem. Od gauča po
televízor!

Niečo o našom futbale

Ani sme sa nenazdali a už je rozbehnutá nová futbalová sezóna 2005-2006. Začala pre nás veľmi nešťastne, tak, ako minulý rok. Opäť rozvodnená Torysa a ihrisko bolo v tomto roku už po piatykrát pod vodou. Po jarných povodniach sme za pomoci aktívnych pracovníkov dali do poriadku naše šatne a celý areál. Augustové povodne opäť urobili svoje a naši hráči doposiaľ neodohrali doma ešte ani jeden zápas. Trénujú na školskom dvore, čo určite neprispieva k dobrej pohode v našich mužstvách. Aj keď hrajú vonku, doniesli si už aj nejaké body. Žiaci získali zatiaľ jeden bod, dorastenci 6 bodov a dospelí 7 rokov, čo je viac, ako minulý rok, keď sme po 5 kolách boli bez bodu. Dúfame, že sa počasie umúdí a 15. septembra by sme už mali hrať doma proti AFK Prešov. Do mužstva bolo zaradených zatiaľ 5 dorastencov, čo je značné omladenie, pretože za dospelých prestali hrať viacerí starší hráči, najmä kvôli pracovným povinnostiam v zahraničí, ale aj zo zdravotných a vekových dôvodov. Žiada sa mi

teraz povedať niečo na adresu tých „fanúšikov“, ktorí nešetria kritikou a nevhodnými pokrikmi na hlavy nováčikov. Mladým hráčom treba dôverovať, ale hlavne ich povzbudiť. Každý futbalista začínal ako žiak a niektorí Drienovčania sa cez dorast dostali aj do vyšších ligových súťaží, ba jeden aj do výberu Slovenska. Aj v terajšom doraste sú chlapci, ktorí sú veľmi nadaní a keď prejdú k dospelým, dá sa očakávať, že o 2 – 3 roky by mohli naše mužstvo dostať do najvyššej okresnej súťaže. Je na nich, aby na sebe pracovali a divákovi pripravili pekné zážitky. Zatiaľ sme na 9. mieste, dorastenci na 6. mieste a žiaci na 7. mieste v tabuľkách. Veríme, že keď už budeme hrať doma, situácia sa ešte zlepší. Očakávame, že naši diváci prídu mužstvo povzbudiť na naše ihrisko 15. a 18. septembra v zápasoch proti AFK Prešov a Bertotovciam. Ďalšie rozlosovanie súťaže si môžete pozrieť na vývesnej tabuli pri knižnici. Tešíme sa na vašu priazeň.

Milan Bardák

Minimálne marže, maximálna kvalita = vaša spokojnosť

Počítače, notebooky, komponenty do počítačov, tlačiarne, spotrebný materiál do tlačiarní, komplet počítačový sortiment za výborné ceny.

Servis a opravy počítačov a tlačiarní za polovičné až tretinové ceny oproti iným firmám. Zhotovenie a prevádzka internetových stránok. Realizácia menších sietí. Bezplatné poradenstvo z oblasti PC.

Nový počítač (s monitorom, klávesnicou, myšou, reproduktormi) už za **12 990 Sk** aj s DPH.

Kovomat PC Drienov, kpt. Nálepku 10, tel. 0908 084 383, www.kovomat.drienov.sk

List Slovenskému vodohospodárskemu podniku, š.p., Košice

Na podnet dole podpísaných občanov obce Drienov ako vlastníkov nehnuteľností, ktoré sú poškodzované záplavovými vodami rieky Torysy, žiadame, aby ste ako správca tohto toku vykonali neodkladné opatrenia na zamedzenie poškodzovania majetku občanov, obce a organizácií. Dôvodom na podanie žiadostí sú tieto základné skutočnosti:

1. K vybreženiu vôd Torysy v poslednom čase dochádza v priemere dvakrát v roku. V tomto roku záplavy v dňoch 16. 08. až 18. 08. 2005 boli už piate v poradí.

2. Vybrežené vody zaplavujú:

-majetok občanov – záhrady, záhradky, hospodárske budovy pre drobných hospodárskych zvierat, garáže, studne, žumpy, pivnice a suterény rodinných domov

-miestne komunikácie

-futbalové ihrisko vrátane budov a studne v majetku obce

-areál Kynologického klubu Drienov

-poľnohospodársku pôdu a úrodu drobných pestovateľov, súkromie hospodáriacich roľníkov a pôdu Poľnohospodárskeho podniku Lemešany, s.r.o., so sídlom v Drienove

3. Záplavovou vodou sú vyplavované žumpy (nie je vylúčená nadmerná kontaminácia vôd), znehodnocovaná úroda, pitná voda v studniach a ohrozovaná statika budov.

4. Neregulovaný tok Torysy v katastri obce je na mnohých miestach zanesený spadnutými stromami a naplaveninami. Brehy sú bez spevnenia a podmyté. Každou povodňou sa mení tok a na niektorých úsekoch v zastavanej časti obce zasahuje do pozemkov

občanov a postupne bude ohrozovať v blízkosti stojace stavby.

Za súčasného stavu toku Torysy bude pre obec katastrofou, keď nevykonáte opatrenia proti záplavám ešte pred reguláciou Torysy medzi Haniskou a Veľkým Šarišom podľa zámeru projektu „Prešov – protipovodňová ochrana“.

Nie menšie nebezpečenstvo pre majetok občanov aj obce predstavuje súčasný stav Drienovského potoka (Velagas) č. 077 pretekajúceho cez obec. Brehy na regulovanom – upravenom úseku potoka v zastavanej časti obce sú na mnohých miestach značne poškodené a vyžadujú rýchlu opravu až rekonštrukciu. Zvýšená hladina vody v potoku na tých miestach bezprostredne ohrozuje miestne komunikácie a nie je v možnostiach obce tieto úseky brehov zrekonštruovať a spevniť. Kritická situácia je na neregulovanom úseku potoka v časti obce Pod Dvorom, kde žije 255 rómskych spoluobčanov. Občania sa obávajú, že sa môže zopakovať 15. august 1949, keď rozvodnený potok po prietři mračien strhol niekoľko rodinných domov a hospodárskych budov.

Očakávame vážne posúdenie našej žiadosti. S Vaším stanoviskom oboznámime občanov obce.

Ing. Ján Štefaňák, starosta obce

List podpísalo tiež 52 vlastníkov domov, Poľnohospodársky podnik Lemešany a starostovia obcí Petrovany, Ličartovce, Kendice, Haniska. Bol odovzdaný Televízii Markíza, Slovenskej televízii a slovenskému rozhlasu na rokovaní starostov menovaných obcí konanom dňa 23. augusta 2005 na Obecnom úrade v Drienove za účasti menovaných televízií a rozhlasu.

Diéta podľa krvných skupín

Rhesus faktor (RH Factor)

Pri nesprávnom výbere potravín je tzv. rhesus faktor nepodstatný, asi 85% ľudí sú Rh pozitívni, iba 15% Rh negatívni.

Rh faktor zohral pri diétach podľa krvných skupín bezvýznamnú úlohu, pretože 90% všetkých faktorov určujúcich krvnú skupinu sa spája s primárnymi skupinami, teda O,A,B alebo AB. Rh faktor je ako krvný antigén mimoriadne dôležitý v tehotenstve pri jeho pozitívite u plodu a negatívite u matky alebo v minulosti pri dokazovaní otcovstva.

Rekonštrukcia vzniku krvných skupín nám pomáha vytvoriť si predstavu o tom, akú stravu z hľadiska našej krvnej skupiny najlepšie znášame, a to v dôsledku toho, že sa jej organizmus prispôboval v priebehu nepredstaviteľne dlhého času. Odborníci zaoberajúci sa výživou a vedci skúmajúci krvné skupiny analyzovali, prečo ľudia s rôznymi krvnými skupinami neznášajú rovnako tú istú stravu. Dospeli k pozoruhodnému výsledku: príčinou sú určité bielkoviny v potravinách, ktoré sa na nerozoznanie podobajú špecifickým imunitným látkam v krvných skupinách. A to znamená, že keď skonzumujeme potravinu, ktorá nezodpovedá našej krvnej skupine, postaví sa obranný mechanizmus organizmu na štartovaciu čiaru, aby sa pustil do boja s vtrielcami.

Dnes sa vie, prečo nie je možné ľubovoľne zamieňať ľubovoľné typy krvi. Krvné skupiny rozvíjajú rozdielne protilátky (bielkoviny). Organizmus tak prijme cudziu krv iba vtedy, ak sa krvná skupina prijímateľa znesie s krvnou skupinou darcu. V opačnom prípade by mohlo dôjsť k neznášanlivosti až životu nebezpečnej. Iba krv univerzálnej krvnej skupiny 0 môžu v prípade potreby dostať nositelia

ktoréhokoľvek iného typu. Kto má však krvnú skupinu 0, môže prijať iba krvnú skupinu 0. Zatiaľ, čo nositelia krvnej skupiny AB môžu prijať krv všetkých ostatných skupín. Pri transfúziách sa dnes však prenáša iba krv rovnakej skupiny.

Poznatok, že krvné skupiny produkujú protilátky proti iným krvným skupinám je starý asi 100 rokov. Medzitým sa dospelo k ďalšiemu zaujímavému objavu, ktorý sa považuje za dôkaz, že skutočne existuje vzťah medzi stravou a krvnými skupinami. Určité látky v potravinách môžu bunky určitých typov krvi takisto zrážať a tým vyvolať určitý druh odmietavej reakcie. Za pôvodcu tohto nešváru označili výskumníci lektíny. Sú to bielkovinové zlúčeniny, ktorých úlohou je spájať sa s inými organizmami. Sú akýmiysi superlepidlami, ktoré využívajú obranné látky v tele, ale aj baktérie, vírusy, parazity na to, aby sa naviazali na iné živé organizmy. Lektíny sú teda účinné dvojakým spôsobom: prospievajú nám napr. v žilčovode, alebo na povrchu pečene, kde pomáhajú zachytiť pôvodcov chorôb a naopak, škodia nám, ak ich využívajú napr. vírusy alebo baktérie proti určitej krvnej skupine.

Ukážkovým príkladom toho, ako sa potravinové lektíny stávajú pre antigény krvnej skupiny príčinou bojovej reakcie, je mlieko, ktoré má podobné vlastnosti, ako krvná skupina B. Keď človek s krvnou skupinou A vypije mlieko, dochádza k zrazeniu, pretože sa organizmus týmto spôsobom snaží mlieko odvrhnúť – to je klasický prípad neznášanlivosti určitej potraviny.

Spracoval MUDr. V. Ďurkán

Farská knižnica na gréckokatolíckom farskom úrade

Svojho času vyšla vo Francúzsku kniha, ktorá vyvolala veľký rozruch. Bola určená ľuďom, ktorí sa rozhodli skončiť so svojím životom. Ponúkala niekoľko stoviek rád „ľahkej smrti“ za pomoci chemických prípravkov bežne dostupných v obchodnej sieti. Táto kniha dostala hanlivý názov Učebnica samovraha. Celý náklad bol veľmi rýchlo rozobraný a rovnako rýchlo sa objavil aj jej účinok. Iba v Paríži stúpol počet samovrážd skoro o dvesto percent. Súdni lekári v mnohých prípadoch potvrdili spojitost' spôsobu smrti s niektorou z originálnych rád tejto knihy.

Tento príklad je dobrou ilustráciou sily, ktorú má písané či hovorené slovo. Preto prvoradou starostlivosťou by mal byť správny

výber toho, čo čítame a čo počúvame. Zaiste nie vždy sa dá vyhnúť rôznym vplyvom, ale ak duša človeka bude obohacovaná „dobrým slovom“, dokáže sa im ubrániť.

Sprostredkovanie „dobrého slova“ je zámerom farskej knižnice Gréckokatolíckej cirkvi v Drienove. V jej ponuke je zatiaľ cez päťsto publikácií s náboženskou tematikou a takmer dvesto magnetofónových kaziet s prednáškami o rôznych aspektoch duchovného života.

Knižnica sa nachádza v priestoroch gréckokatolíckeho farského úradu a je prístupná pre všetkých ľudí dobrej vôle.

Mgr. Miron Kerul'-Kmec

Príspevky Mgr. Mirona Kerul'-Kmeca

O našich pozdravoch...

Jedným z pravidiel slušného správania je pozdraviť pri stretnutí. Toto pravidlo sa vo všeobecnosti dodržiava. Pozdraviť druhého – to je predsa niečo celkom prirodzené. Ako veriaci by sme mali používať kresťanské pozdravy. No následkom predchádzajúceho totalitného obdobia ako aj rôznymi spoločenskými zmenami kresťanský pozdrav akoby stratil svoj predchádzajúci rozmer. Často sa stáva, že kto kresťanský pozdraví druhého v rámci určitého spoločenstva i miesta, na inom mieste toho istého človeka pozdraví obligátnym „Dobrý deň“. Keď som sa dopytoval na dôvod, dostal som rôzne odpovede: „Tak som bol naučený – doma (na dedine) kresťanský a v meste tak obvyčajne“ „Ani som sa nad tým nezamyslel.“ „Veď to je jedno – hlavná vec, že človek pozdraví.“

Nie je však pozdrav ako pozdrav. Pozdrav „Dobrý deň“ nie je zlý. Vyjadruje žičenie dobro pre druhého. Kresťanský pozdrav „Sláva Isusu Christu!“ – „Pochválený buď Ježiš Kristus!“ – má však úplne iný rozmer. Je to predovšetkým strelná modlitba. Modlitba chvály. Kresťan keď takto pozdraví iného kresťana, pozýva ho, aby sa pripojil k tejto krátkej modlitbe. A táto modlitba má veľký účinok. „Ak budú dvaja z vás na zemi jednomyselne prosiť o čokoľvek, dostanú to od môjho Otca, ktorý je na nebesiach. Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi.“ (Mt 18, 19-20) Tieto Ježišove slová posúvajú kresťanský pozdrav od formálneho naplnenia pravidla slušného správania k modlitbe, ktorá umožňuje prítomnosť Boha osobitným spôsobom. Kresťanský pozdrav znamená posvätiť miesto, kde sa nachádzame, určitým spôsobom nastoliť na tomto mieste Božie kráľovstvo.

Kresťanský pozdrav je aj našim svedectvom pred týmto svetom. Je potrebné mať na mysli prísne slová nášho Spasiteľa: „Kto sa bude hanbiť za mňa a za moje slová pred týmto cudzoložným a hriešnym pokolením, za toho sa bude hanbiť aj Syn človeka, keď príde v sláve svojho Otca so svätými anjelmi.“ (Mk 8, 38)

Kresťanský pozdrav nám tiež pripomína, že sme prijali Ježiša Krista za vládcu svojho života. Toto pripomenutie nás posilní, aby sme nasledujúce okamihy prežívali podľa Božej vôle.

A napokon kresťanský pozdrav je aj evanjelizáciou. Anonymní svedkovia našich vzájomných stretnutí a tak aj pozdravu sú takto nepriamo pozvaní k zamysleniu o najdôležitejších otázkach ľudského života.

Kresťanský pozdrav veľkú hodnotu i veľký dosah. Nebojme sa teda zdraviť navzájom ako kresťania.

O znamení kríža

Robiť znamenie kríža – žehnať sa – je úkon, ktorý je kresťanom vlastný už od samého počiatku. Dôkazy nachádzame v rôznych textoch a dokumentoch. Najprv išlo o znamenie kríža, ktoré sa robilo jedným prstom na čele a na rôznych častiach tela. Dnešný spôsob žehnania, aký robia kresťania východnej cirkvi, sa pripisuje mníchovi z 8. storočia. Znamenie kríža sa robí tak, že sa spoja pri prvých prstoch pravej ruky a ostatné dva ostávajú ohnuté. Potom sa tieto tri spojené prsty dotknú čela, prs, pravého a ľavého ramena. V latinskej cirkvi nastala zmena v 13. storočí a prijal sa dnešný zvyk otvorenou rukou, ktorá sa dotkne ľavého ramena pred druhým. Znamenie kríža sprevádzajú slová: „V mene Otca i Syna i Svätého Ducha.“ Táto formula bola pravdepodobne prevzatá z krstnej formuly.

Od samého počiatku veriaci pripisovali znameniu kríža duchovné účinky. Augustín píše: „Všetko, čo má byť posvätené, sa značí znamením Pánovho kríža spolu so vzývaním Kristovho mena.“ (Podľa: T. Špidlík, Spiritualita kresťanského Východu – Modlitba, s.103.)

Kto teda robí znamenie kríža – posväčuje sa. Popri tomto význame nachádzame ešte jeden, ktorý mu neodporuje, ale dopĺňa. Znamenie kríža je znakom prijatia Božích darov. Znamenie kríža robíme, keď nás kňaz žehná. A tak tento náš úkon je znakom prijatia nadprirodzených darov, ktoré nás posväčujú. A práve v tomto význame môžeme nájsť koreň tak častého žehnania sa vo východnej cirkvi. Je to úkon slobodný – nie je ohraničený liturgickými predpismi. Znamenie kríža sa robí, keď kňaz žehná, keď sa spomína Najsvätejšia Trojica, ale v slobode i na tých miestach bohoslužby, kde prosíme o rôzne duchovné dary. Táto prax sa opiera o Kristove prísľuby: „Ak budú dvaja z vás na zemi jednomyselne prosiť o čokoľvek, dostanú to od môjho Otca, ktorý je na nebesiach.“ (Mt 18, 19) „Dostanete všetko, o čo budete s vierou prosiť v modlitbe.“ (Mt 21, 22) „A urobím všetko, o čo budete prosiť v mojom mene, aby bol Otec oslávený v Synovi. Ak ma budete prosiť o niečo v mojom mene, ja to urobím.“ (Jn 14, 13) Pekne to ilustruje služba diakona vo východnej cirkvi, ktorý po prednesení každej prosby, na ktorú ľud odpovedá „Pane zmiluj sa“, robí znamenie kríža. Znak prijatia Božieho zmilovania a tým aj osobného posvätenia.

Tento význam nachádzame aj pri tradičnej úcte ikon. Človek bozká

ikonu, čím chce prejať úctu i lásku tomu, kto je na ikone zobrazený. Prejav lásky a úcty voči Bohu a svätým nemôže byť bez odozvy z neba. Preto sa človek po pobozkaní ikony žehná – znak prijatia Božích darov a osobného posvätenia.

Znamenia kríža ako znak prijatia Božích dobrodení a znak, ktorý nás posväčuje, prináša veľké duchovné účinky. Je preto potrebné očistiť toto znamenie v osobnom živote od všetkej formálnosti a povrchnosti.

O kríži...

Kríž nás sprevádza celý náš život. V znamení kríža sme pokrstení, v jeho znamení umierame v nádeji na večný život. Stretávame sa s ním na každom kroku – v chráme, v domácnostiach, pri cestách. Každý kríž je pre nás svedectvom nekonečnej Božej lásky k nám, lásky vedúcej k potupnej smrti kríža. Kríž je znamením nášho vykúpenia a spásy.

Svet nevykúpili Kristove ruky pozdvihnuté k žehnaniu alebo hnevu, ale ruky pribité a krčovité sa zvierajúce na kríži. Svet nepresvedčili o Božej láske Kristove ruky, keď nimi žehnal, utišoval búrku alebo keď nimi vyhánal zlých duchov, ale keď boli prerazené klincami a poznačené krvou.

Akú cenu má človek, keď Boh umiera za neho?

Prvú smutnú správu o pribíjaní na kríž máme v dejinách Perzie. Obyvatelia tejto krajiny uctievali boha Ormuzda. Tomu bola zasvätená zem a aby nebol znečistená telami popravených, boli previnilci pribíjaní na dve brvná, cez seba preložené a zdvihnuté do výšky. Stiaľto prenikol tento krutý spôsob popravy na Západ. Rimania ho prijali od Kartágincov a popravovali tak otrokov a najväčších zločincov. V provinciách, zvlášť v Judsku, často pribíjali na kríž rebelov, a to i vo veľkom množstve.

Odsúdený si niesol sám nástroj svojej smrti na popravisko. Obyčajne to bol iba priečny trám, ktorý mu bol položený na ramená, ku ktorému mu priviazali ruky. Zvislý trám bol už na mieste popravy zarazený do zeme. Spasiteľ si podľa svedectva evanjelia niesol celý kríž, narýchlo okresaný, pretože mali byť popravení iba dvaja previnilci., keďže Ježišovo odsúdenie bolo neočakávané a až do poslednej chvíle neisté. Cicero nazýva kríž morom, smrť na ňom najkrutejšou a najhroznejšou. Seneka uvádza, že život na ňom unikal dva-tri dni po kvapkách.

Čo teda znamená kríž pre kresťana?

Malý hlúčkik kresťanov kľučal uprostred Kolosea. Ustrašené pohľady smerovali k mrežiam, za ktorými revali divé krvilačné šelmy. Tu zrazu vstal starec, prelomil prútk, ktorý našiel niekde na ceste, zložil ho do podoby kríža a vyzdvihol nad hlavy. A hľa, zázrak! Prestal strach a do hrozného revu šeliem vmiešali sa tiché tóny krásnej piesne o nebeskom Baránkovi. Pohľady sa dvíhali neohrozene na kríž z prútku a z toho čerpal neoblomnú silu k mučeníckej smrti.

V živote každého človeka nastávajú ťažké a kritické situácie, keď človek je už na pokraji svojich fyzických i duševných síl. Zúfa a nevie nájsť východisko zo svojho neutešeného stavu. A práve v tejto chvíli si môžeme uvedomiť silu kríža. Pohľad na utrpenie Ježiša Krista, vedomie si pokory a odovzdanosti, s akou znášal svoje umučenie, vlieva novú silu do zápasu s ťažkosťami, s vlastným krížom.

Prví kresťania prijímali svoju mučenícku smrť s úsmevom. Každý človek, ktorý vie, za čo umiera, neumiera ako zbabelec. Jeho smrť nie je prehra, ale víťazstvo.

Ježiš Kristus zomrel na kríži. Kríž – znamenie potupnej smrti tým povýšil na znamenie víťazstva.

Umelci - kresťania rozjímali o Kristovi, znášajúcom ukrutné muky na kríži. Nedopúšťali sa žiadnej nevernosti ohľadom zjavenia. Dokonca je to v súlade s bolestnou skutočnosťou. No napriek tomu všetkému to nepredstavuje celé tajomstvo ukrižovania.

Byzantskému náboženskému umeniu sa lepšie podarilo vyjadriť túto jedinečnú a neporovnateľnú veľkosť tohto tajomstva než západnému. Kristus na kríži v byzantskom umení sa nám vôbec nezdá poníženy a porazený, ale skôr ako Pantokrator, t. j. v celej svojej božskej majestátosti. Zdá sa, že byzantský umelec nikdy nestratil zo zreteľa, že Ukrižovaný už zvíťazil nad zlom a smrťou. Široko otvára svoju náruč, aby objal celý vesmír a celé stvorenie priviedol k svojmu nebeskému Otcovi.

Kristus ako víťaz lepšie zodpovedá hlbokéj skutočnosti tajomstva vykúpenia ako zmrzačený Kristus západného náboženského umenia. Kristus z lásky k nám prijal utrpenie. Jeho utrpenie sa skončilo, keď odovzdal svoju dušu Otcovi. Čiže to, čo pokračovalo, je účinok jeho utrpenia – vykúpenie. Preto dokonca ani na Veľký piatok kresťan by nemal byť smutný. Ježiš Kristus nám hovorí: „Nech sa vám srdce nestrachuje!“ (Jn 14, 1) Pravda treba, ba vlastne je to aj prirodzenou potrebou, rozjímať o jeho ukrutnom umučení. Ale zároveň si musíme uvedomiť, že vo chvíli svojej smrti dokončil svoje vykupiteľské dielo na zemi a otvoril nám cestu k našej spásy.